
Kyrkomötet
Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2019:5

Utbildningsmaterial om Svenska kyrkans bekännelseskrifter

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2019:24 med förslag att uppdra till kyrkostyrelsen att tillskapa ett utbildningsmaterial om Svenska kyrkans bekännelseskrifter för förtroendevalda i kyrkans olika instanser.

Enligt Tillsyns- och uppdragsutskottets bedömning finns det redan material om Svenska kyrkans bekännelseskrifter som går att använda för det ändamål som motionärerna efterfrågar. Utskottet föreslår därför att motion 2019:24 ska avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2019:24.

Motionens förslag

Motion 2019:24 av Kjell O Lejon och Leif Nordlander, Utbildningsmaterial om Svenska kyrkans bekännelseskrifter

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillskapa ett utbildningsmaterial i Svenska kyrkans bekännelseskrifter för förtroendevalda i kyrkans olika instanser.

Bakgrund

I kyrkoordningens första avdelning och första kapitel finns grundläggande bestämmelser om Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. Avdelningen består bara av ett enda kapitel och en paragraf. Regleringen i 1 kap. 1 § kyrkoordningen har följande lydelse.

Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära, som gestaltas i gudstjänst och liv, är grundad i Guds heliga ord, såsom det är givet i Gamla och Nya testamentets profetiska och apostoliska skrifter, är sammanfattad i den apostoliska, den nicenska och den athanasianska trosbekännelsen samt i den oförändrade augsburgska bekännelsen av år 1530, är bejakad och erkänd i Uppsala mötes beslut år 1593, är förklarad och kommenterad i Konkordieboken samt i andra av Svenska kyrkan bejakade dokument.

Befintligt material om bekännelseskrifterna

Konkordieboken är en beteckning för de lutherska bekännelseskrifterna. *Svenska kyrkans bekännelseskrifter* är titeln på den svenska översättningen av Konkordieboken som utgavs 1944. I *Svenska kyrkans bekännelseskrifter* samlas således Luthers

lilla och stora katekes, trosbekännelserna, den augsburgska bekännelsen, Konkordieformeln och andra bekännelseskrifter som format Svenska kyrkan. Boken innehåller också Uppsala mötes beslut. Den sjätte upplagan av *Svenska kyrkans bekännelseskrifter* utgavs av Verbum 2005 och en talboksutgåva utkom 2007. Texterna finns också tillgängliga på internet.

För stora delar av Konkordieboken gäller att den senaste översättningen är den som gjordes på 1940-talet. Det finns dock nyare översättningar av vissa delar. Ett exempel är Martin Luthers *Lilla katekesen*, med översättning, inledning och kommentarer av Carl Axel Aurelius och Margareta Brandby-Cöster, som utgavs 2011. Den gavs ut genom teologiska kommittén på uppdrag av kyrkostyrelsen och finns även tillgänglig för nedladdning på Svenska kyrkans webbplats. Det finns också en översättning av *Martin Luthers stora katekes* från 1999, gjord av Martin Krauklis. Den utkom i en andra upplaga 2017.

Under åren 1983–1993 pågick det som kallades Svenska kyrkans bekännelsearbete. Det skriftliga slutresultatet av bekännelsearbetet blev dels *Lilla boken om kristen tro*, dels *Befrielsen – stora boken om kristen tro*. Den förstnämnda kom ut i en stor mängd lokala editioner och stiftsditioner. Den sistnämnda karaktäriserades i Centralstyrelsens skrivelse 1993:4 som en samtalsbok.

Med anledning av reformationsåret 2017 har många publikationer utkommit på temat. Däribland en nyöversättning av augsburgska bekännelsen med kommentarer. Redan 2018 publicerades en utvidgad utgåva med fler kommenterande texter, bland annat av Rune Söderlund, Thomas Ekstrand och Karin Johannesson, *Confessio Augustana, Augsburgska bekännelsen nyöversatt och kommenterad*, EFS Budbäraren.

Inför Strängnäs stifts präst- och diakonmöte hösten 2017 utkom boken *För Kristi skull – introduktion till de lutherska bekännelserna*. Den är i huvudsak en översättning av en bok – *Fortress Introduction to the Lutheran Confessions* – skriven av Günther Gassman och Scott Hendrix före undertecknandet av den för romersk-katolska kyrkan och lutherska kyrkor *Gemensamma deklARATIONEN om rättfärdiggörelseläran* 1999. I den översatta och för första gången på svenska utgivna boken finns nyskrivna kapitel av biskop emeritus Carl Axel Aurelius och prostern Pernilla Parenmalm. Bokens syfte är att ge en grundläggande introduktion till de lutherska bekännelseskripterna.

Tidigare kyrkomötesbeslut

Frågor med koppling till vad som tas upp i motionen 2019:24 har tidigare behandlats av kyrkomötet och beretts av Tillsyns- och uppdragsutskottet. I betänkandet TU 2003:15 behandlades motion 2003:76 med förslag om att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att föranstalta om en nyutgåva av *Svenska kyrkans bekännelseskrifter* med nyskrivet inledningskapitel och med bekännelseskriaternas text språkligt reviderad eller nyöversatt. Utskottet menade att kyrkomötet inte hade anledning att ta initiativ av det slaget och föreslog att motionen skulle avslås. Kyrkomötet beslutade enligt utskottets förslag.

I betänkandet TU 2015:16 behandlades motion 2015:108. I den föreslogs bland annat att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att verka för att material skulle tas fram som underlättade läsningen av *Svenska kyrkans bekännelseskrifter*. Utskottet gjorde bedömningen att det redan fanns material som underlättade läsningen av *Svenska kyrkans bekännelseskrifter*. Därtill påpekades att ytterligare litteratur på området var att vänta framöver. I enlighet med utskottets förslag avslög kyrkomötet motionen.

I betänkandet TU 2016:6 behandlades motion 2016:14 om att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att ombesörja att Konkordieboken gavs ut på nytt i en modern översättning. Tillsyns- och uppdragsutskottet konstaterade att Konkordieboken som

helhet finns tillgänglig såväl som tryckt skrift som via internet. Utskottet menade att den svenska språkdräkten inte är föråldrad på ett sådant sätt att texten därigenom blir svårtillgänglig. Samtidigt noterades att det ligger i sakens natur att texter skrivna i huvudsak på 1500-talet inte alltid är enkla att tillägna sig. Dock påpekade utskottet att det finns vissa nyöversättningar och att en sådan var under utarbetande vad gällde den centrala bekännelsestexten från reformationstiden, den augsburgska bekännelsen. Kyrkomötet avsåg motionen, i enlighet med utskottets förslag.

I betänkandet TU 2017:15 behandlades motion 2017:124 med förslag om att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att igångsätta ett projekt syftande till nyöversättning med kommentarer till *Svenska kyrkans bekännelseskrifter*. Mot bakgrund av att det kommit ut eller var på väg nyöversättningar och kommentarer till några av de viktigaste av reformationstidens dokument, vilka också hör till *Svenska kyrkans bekännelseskrifter*, samt att reformationensjubiléet 2017 medfört att det utgetts många andra skrifter som uppmärksammat och på olika sätt behandlat det reformatoriska arvet och dess betydelse, föreslog utskottet att motionen skulle avslås. Kyrkomötet beslutade enligt utskottets förslag.

I betänkandet 2018:2 behandlades motion 2018:4 med förslag att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att ta fram en vuxenkatekes med utgångspunkt från den nyöversättning av augsburgska bekännelsen som gjordes av Johannelunds teologiska högskola och publicerades 2018. Utskottet konstaterade att det pågick arbete med ett systematiskt program för undervisning och lärande och fann inte anledning att utifrån den nyöversättning av augsburgska bekännelsen som gjorts ge kyrkostyrelsen i uppdrag att ta fram en vuxenkatekes. I enlighet med utskottets förslag beslutade kyrkomötet att avslå motionen.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2019:24.

Tillsyns- och uppdragsutskottet har återkommande behandlat motioner som på olika sätt berört Svenska kyrkans bekännelseskrifter, vilket framgår av bakgrundsbeskrivningen ovan. Samtliga gånger har kyrkomötet beslutat att avslå motionerna, i enlighet med utskottets förslag. Utskottet konstaterar att det redan finns material om Svenska kyrkans bekännelseskrifter, som går att använda för det ändamål som motionärerna efterfrågar. Om det befintliga materialet inte uppfyller uppkomna behov vill utskottet framhålla möjligheten för den som vill att framarbete nytt material, som därefter kan ges ut via ett förlag. Utskottet bedömer det däremot inte vara en fråga för kyrkomötet att besluta om utbildningsmaterial gällande Svenska kyrkans bekännelseskrifter. Ett sådant beslut skulle kunna innebära att ett framarbetat material får karaktären av ett officiellt material för Svenska kyrkan och närmast får karaktären av nya bekännelseskrifter, vilket inte är avsikten. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att kyrkomötet avslår motion 2019:24.

Uppsala den 2 oktober 2019

På Tillsyns- och uppdragsutskottets vägnar

Maria Johansson-Berg, ordförande

Heidi Stenberg, sekreterare

TU 2019:5

Beslutande: Maria Johansson-Berg, ordförande, Margareta Nisser-Larsson, Roine Olsson, Anna Forssell, Lars Risberg, Hans-Olof Andrén, Emma Hedlundh, Mattias Rosenquist, Anna-Lena Carlsson, Stig Eriksson, Helena Elmqvist, Helena Nordvall, Johan Blix, Linda Sjöo och Torbjörn Arvidsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Jenny Thor, Birgitta Eliasson, Sebastian Clausson, Linda Isberg, Sten Janson, Birger Svensson, Jonas Chongera, Hans Weichbrodt, Anna Stenberg, Marcus Romedahl och Jan Björkman.

Biskoparna Johan Tyrberg och Susanne Rappmann har deltagit i utskottets överläggningar.